

अभियान

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३७ / अंक : ३१ / २०७६ फागुन २३ ज्येष्ठ शुक्रबार / 6 Mar., 2020 / मूल्य रु. ९०/-

भाग्ने सांसदलाई भत्ता किन ?

काठमाडौं। प्रतिनिधिसभाको सांसदहरू प्राय प्रत्येक दिन बैठक बस्न भनेर संसद भवन नयाँ बानेश्वर पुने गरेका छन्। तर उनीहरूको भित्री उद्देश्य भनेको बैठक बस्ने होइन कि रु. दुई हजार भत्ता बुझ्ने मात्र रहेको छ। हाजिर गरेर सांसदहरू भाग्ने गरेका हुनाले प्रतिनिधिसभाको बैठकमा आवश्यक संख्या नपुग्ने र प्रतिनिधिसभाको बैठक नै स्थगित गर्नु परेका धेरै उदाहरणहरू रहेका छन्। त्यसैकारण पछिलो एक सातामा २/३ वटा मात्र बैठक बसेका छन्।

प्रतिनिधिसभामा २ सय ७५ ज्येष्ठ सांसद रहेका छन्। यहि फागुन १३ गाडे देखि ११ गते सम्ममा सञ्चालन भएका चार बैठकमा १ सय ४४ देखि एक सय ८८ ज्येष्ठ सांसदले हाजिर गरेका छन्। सभाको बैठक सञ्चालनका लागि गणपुरक संख्या एक तिहाई अर्थात ६१ जनाको उपस्थिति अनिवार्य हुन्छ। बैठक बस्ने दिन १ सय पचासभन्दा बढी सदस्यहरूले हाजिर

>>> बाँकी ८ पेजमा

तारीलाई www.abhiyanonline.com.np गा पनि पढ्न सकिन्छ।

साभा पनि राप्रपामा मिलाए हुन् ?

काठमाडौं। दुई राप्रपा अर्थात कमल थापा नेतृत्व र पशुपति शमशेर जबरा-डा.प्रकाशचन्द्र लोहानी नेतृत्वको राप्रपा आज एकीकृत हुने भनिएको छ। देर आए दुरुस्त आए भनेकै दुक्के शकिले जनतामा मन जित्न नसकिने रहेछ भन्ने दुबैले बुझे, एकीकरण गर्न निर्णयमा पुरेका छन्। अब फेरि पहिलेजस्तो महाविवेशन गरेपछि दुकिने काम नहोस्। शुभकामना भनेका छन् अनुयायीहरूले।

यता साभा पार्टीले आफ्नो प्राथमिक सिद्धान्तमा कल्याणकारी लोकतन्त्र, भ्रष्टाचार निर्मूल, विकास र समृद्धि, सामाजिक न्याय, धर्मनिरपेक्षतामा जनमत संग्रहको माँग गरेको छ।

यी माँगहरू त राप्रपाको पनि माँग हो। किन साभा पार्टी पनि एकीकृत नहुने ? साभा पनि मिल्यो भने त राप्रपा निकै ढूँढो शक्ति बन्नसक्छ ? पर्यवेक्षकहरू यस्तो टिप्पणी गरिरहेका छन्।

फेरि पनि सचिवहरूकै सरुवा

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री केपी ओलीले समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको नारा दिएपनि त्यस्तो नाराले सार्थकता पाउने कार्य भने अधि बद्न सकेको छैन। सरकारले हरेक क्षेत्रमा आफ्ने प्रभाव जमाउनकै लागि उच्च तहका कर्मचारीहरूलाई ३/४ महिनामौ सरुवा गर्न गरेको हुनाले उच्च तहका कर्मचारीहरूले सहज रूपमा काम गर्न पाएका छैनन्। एउटा मन्त्रालयमा सरुवा भएर गएका सचिवहरूले सो मन्त्रालयमा ३/४ महिनामात्र बस्न पाएका हुनाले त्यस्ता मन्त्रालयहरूले गर्न नियमित काममा समेत प्रभाव परेको सचिवहरूले नै बताउँदै आएका छन्।

>>> बाँकी ८ पेजमा

चीनका राजदूत पौडेल फिता

काठमाडौं। गत आइतबार बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले चीनका लागि राजदूत रहेका पूर्व मुख्य सचिव लिलामणि पौडेललाई फिर्ता बोलाउने निर्णय गरेको छ। पौडेलको टार्जेमा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका नेता एवं पूर्व परराष्ट्रमन्त्री समेत रहेका तुवाकोटका महेन्द्र बहादुर पाण्डेलाई राजदूत बनाउने सिफारिस गरेको छ। राजदूत पौडेललाई १५ दिन भित्रमा काठमाडौंमा आजन च्याप दिएको छ।

राजदूत पौडेलको चारबर्ष स्पाद सकिन केही महिनामात्र बाँकी रहेकोमा सरकारले उनलाई फिर्ता बोलाउने निर्णय किन गयो भने अहिले चार्चाको विषय बनेको छ। पौडेललाई फिर्ता बोलाउने निर्णयमा किन गर्नुपर्यो र

पर्ने केही नयुलाईए पाएको

पौडेल मुख्य सचिव रहेका बेला ललिता निवास जग्गा काण्डमा मुहिएका हुनसक्ने आशका गरिएको छ। हालै अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले ललिता निवास जग्गा काण्डमा मुहिएका १ सय ७५ जनालाई विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्दा पौडेललाई उन्मुक्ति दिएको थिए। चीनमा कोरोना भाइसर फैलिरहेका बेला पौडेललाई फिर्ता बोलाएर नयाँ राजदूत पाउन लागिएको छ। संसदीय सुनुवाई र चीनले स्वीकृति दिनुपर्ने लगायतका कारणले नयाँ राजदूतमा सिफारिस भएका पाण्डेले आफ्नो जिम्मेवारी सम्हालन कम्तिमा दुई महिना कुरुपर्ने अवस्था देखिन्छ।

केपी ओली पहिलो पटक प्रधानमन्त्री हुँदा

>>> बाँकी ८ पेजमा

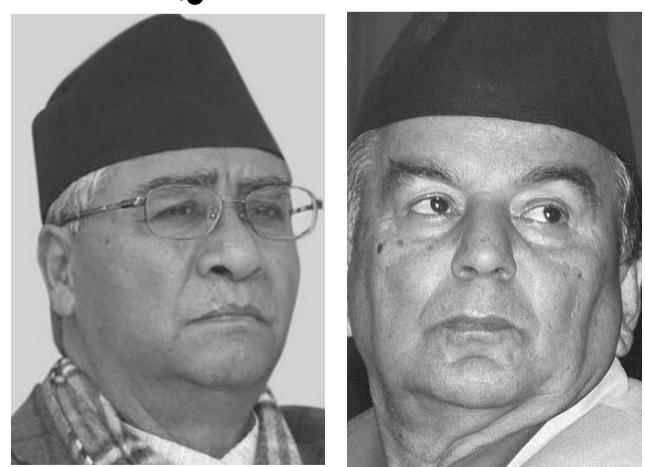
संकटा सहकारीका सञ्चालक विन्देश्वर श्रेष्ठको ठगी धन्दा

काठमाडौं। मुलुकमा अहिले राजनीतिक स्थिरता देखिएपनि अन्याय, अत्याचार, ठगी, भ्रष्टाचार, बलात्कार लगायतका विकृतिहरू भने ज्यौलाकार्यै रहेका छन्। अहिले शहरहरूमा यस्ता वेतिहारू भन्नफन् बढिरहेका छन्। यस्ता

>>> बाँकी ८ पेजमा

देउवाविरुद्ध पौडेल आक्रामक

काठमाडौं। संघीय संसदको प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेस आफ्नो पार्टीभित्रको आन्तरिक द्वच्छमा फसेको हुँदा उसले संसदमा आफ्नो भूमिका समेत सन्तोष जनक रूपमा नेपाल नसकिने आरोप ऊमाथ लाग्दै आएको छ। पछिलो समयमा कांग्रेसको आन्तरिक ह्वन्द्व केही मत्थार जस्तो देखिए पनि सभापति शेरबहादुर देउवाले पार्टीको विभागहरूको नेतृत्व चयन गरेपछि फेरि कांग्रेसको द्वच्छले प्रश्न याएको छ। कांग्रेसले २०७७ साल फागुनमा पार्टीको १४० औं महाविवेशनमा गर्न निर्णय गरी सकेको छ। संस्थानप्रहर यस्तो महाविवेशनको मिति तोकिसकेपछि पार्टीका विभिन्न निकायहरूमा सभापति देउवाले नियुक्त गरेको भन्दै त्यसप्रति असन्तुष्टि जनाउँदै सभापति

पार्टीका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलले त सभापति देउवाले पैसा लिएर पार्टीका विभिन्न संगठनहरूमा पदाधिकारी नियुक्त गरेको भन्दै त्यसप्रति असफूहरूको असहमति रहेको बताएका छन्। कांग्रेसका

४८ विभाग मध्येका १३ वटा विभागमा सभापति देउवाले नेतृत्व हालै चयन गरेका थिए।

>>> बाँकी ८ पेजमा

नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच पार्टी एकीकरण पश्चात गठन भएको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीमा दुई अध्यक्ष रहेका छन्। पार्टी अध्यक्ष रहेपनि ओली प्रधानमन्त्री रहेका छन् भने अर्का अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल पार्टीका कार्यकारी अध्यक्ष रहेका छन्। केही समय पहिलो दुई अध्यक्षबीच भएको सहमतिमा दाहाल कार्यकारी अध्यक्ष रहने र पाँच वर्ष ओली प्रधानमन्त्री रहने सहमति भएपनि सहमतिको मसी सुन्न नपाउने पार्टीका उपाध्यक्ष वामदेव गौतमलाई राष्ट्रिय सभामा लगेर संविधान नै संशोधन गरी प्रधानमन्त्री बनाउने खेलमा अध्यक्ष दाहाल सहितको सचिवालय सदस्यहरू लागेपछि प्रधानमन्त्री ओली पार्टीभित्र अल्पमतमा परेका थिए। तर तिनै ओलीको मिगौला प्रत्यारोपणका समयमा देखिएका नेकपाका कार्यकर्ता र शुभचिन्तकहरूको उपस्थितिले गर्दा प्रधानमन्त्री ओली अहिले पनि पार्टीभित्र बहुमतकै पक्षमा देखिएको आभास पाउन सकिन्छ।

गएको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा पराजित भएका व्यक्तिलाई संविधान नै संशोधन गरेर प्रधानमन्त्री बनाउन खोज्नु

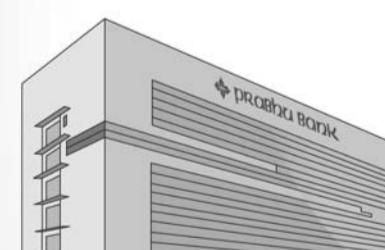
>>> बाँकी ८ पेजमा

prabhu Welcome

Savings

सुनिश्चित भविष्यको सपना WELCOME बचत योजना

विशेष सुविधा र छुट्टारु सहित WELCOME SAVING ACCOUNT मार्फत हाली तपाईंलाई प्रभु परिवारमा स्वागत गर्दछौं।

प्रवृत्त विशेषताहरू:

- शुर्ज लौजदातामा ज्ञाता ज्ञाता लाईन पाईज्ञे
- Debit Card जा विशेष युट
- Mobile Banking जा ५०% छुट
- इन्टरलेन बैंकिङ, क्रेडिट कार्ड लागाउन थाप विविध जुवाइहान्त

prabhu BANK

Prabhu Building, Babarmahal
Post Box no.: 19441
Phone: +977 1 4788500
Fax: +977 1 4780588
E-mail: info@prabhubank.com
Swift Code: PRVUNPKA
Toll Free No: 16600107777
www.prabhubank.com

The ugly face of Hindutva

M Kabir

As the worst ever anti-Muslim violence in Delhi – which has already claimed more than 40 lives and caused injuries to hundreds – continues under the approving nod of the leaders of the BJP and the Indian police, as also corroborated by reports in the international media, the world remains as indifferent as ever to the unfolding catastrophe set in train by the Hindutva philosophy of the RSS.

The burning of houses of the Muslim community, desecration of a mosque and unrestrained attacks on Muslims, represent the ugly face of the racist and supremacists ideology of the BJP. What is happening in New Delhi is also the vindication of the prediction made by Prime Minister Imran Khan in his address to the UN General Assembly where he had warned about the likely repercussions of this ideology, and sought the intervention of the world community before it was too late. He very rightly likened the RSS' philosophy to Nazism.

Referring to the killings in New Delhi, while addressing a special ceremony to commemorate the first anniversary of Pakistan's response to the Indian aggression last year, the prime minister again urged the world community to take notice of the Hindutva ideology of India which is based

on hatred and racial superiority against minorities. The PM said that the international community needs to take note before it's too late – adding that the Indian rulers have chosen the path of self-destruction.

Alluding to several happenings in different parts of the world, including Nazi Germany, Rwanda, Myanmar and Bosnia, PM Khan said that history shows that only bloodshed follows the kind of racist, totalitarian and fascist ideology that has been adopted by the RSS in India. He continued that the Hindutva philosophy prevailing in India is spreading hatred against Muslims and Christians and its next target would be other Indian minorities.

Later in a tweet the prime minister said: "As I had predicted in my address to the United Nations General Assembly last year, once the genie is out of the bottle, the bloodshed will get worse. Indian-occupied Jammu and Kashmir was the beginning: now 200 million Muslims in India are being targeted. The world community must act now".

History is witness to the fact that such hate ideologies not only spell disaster for others but also ultimately lead to the destruction of the country practising them. The death and destruction caused by Nazism

during World War-II and the devastation faced by Hitler's Germany is a stark reminder of this irrefutable reality.

Mere expression of concern by the UN and the world community, without taking the initiative to dissuade India from doing what it is doing and removing the root cause of the conflict in Kashmir and the anti-Muslim riots gripping India at the moment, is not going to help. The indifference shown by the world community to the happenings in IOK where 80 million people are under siege since August 5 last year will encourage India to continue with its oppressive actions in IOK and targeting Muslims in India, of course with disastrous consequences for India itself. The saner elements in India and the opposition Congress Party are justifiably opposed to RSS ideology and the policies being pursued by the BJP government, seeing it as a move to divide India.

The move by the Modi government to end the special status of IOK by repealing Article 370 of the Indian constitution, bifurcation of the state into two regions and making it part of the Indian union, constitutes an affront to the UN and the world community which, under the UN resolutions on Kashmir, are under obligation to ensure the exercise of the right of self-

determination by the people of Kashmir to decide their future. India was surely emboldened by the apathy of the world community to the plight of the people of IOK as well as by the way powers like the US and its allies are blinded by their strategic and commercial interests and fail to see the humanitarian disaster unfolding in the region.

India is not only continuing with its killing spree in IOK but has also adopted a threatening posture towards Pakistan, more so since Modi became prime minister of India as is evident from the continued violations of the ceasefire agreement and the way the Indian Air Force aircraft entered Pakistani airspace on February 26 last year. The incident could easily have escalated into a full-fledged war between the two countries.

Pakistan not only showed remarkable restraint against that serious provocation but as a goodwill gesture and due to its faith in the need for regional peace also returned the captured Indian pilot. The downing of two Indian planes and hitting targets on the other side as a defensive measure also conveyed a strong message that the Pakistani armed forces were fully capable of thwarting any aggression against the country and their bravery and commitment to this national cause was beyond reproach.

They deserved an unqualified appreciation and gratitude of the nation for making the enemy eat dust.

Peace and regional security are absolutely essential for Pakistan as well as India with regard to changing the economic profile of their respective countries and pulling the teeming millions on both sides of the border out of the perennial 'poverty trap'. Both cannot afford a military confrontation with each other and they have no choice but to remove the causes of conflict that has marred relations between them for the last more than seven decades.

The Indian leadership needs to realize that by delaying the resolution of the Kashmir dispute they are not only jeopardizing the future of their own country but also of the entire region. The sooner this realization sinks in, the better for the entire region and beyond. Those powers which are turning a blind eye to the happenings in Kashmir and the anti-Muslim actions of the Indian government must also realize that their strategic and commercial interests in the region would be better served in a peaceful regional environment. Now is the chance to make a move. Prime Minister Imran Khan is absolutely right in repeatedly urging the world to act now.

UN Human Rights report on Kashmir

Roshan

THE first-ever UN report on human rights in Indian Occupied Kashmir focuses mainly on serious human rights violations in the region from July 2016 to April 2018. "In responding to demonstrations that started in 2016, Indian security forces used excessive force that led to unlawful killings and a very high number of injuries," the report said. UN High Commissioner for Human Rights Zeid Ra'ad Al Hussein, in a statement called for a commission of inquiry by Human Rights Council into all violations before opening a three-week session in Geneva on Monday. He added that alleged sites of mass graves in Kashmir Valley and Jammu should be investigated. This goes to prove that Kashmir is very much on UN agenda, as report calls for finding a final solution to J&K dispute through meaningful dialogue that includes also people of Kashmir.

Welcoming the report, Kashmiri Hurriyat leader Mirwaiz Umar Farooq on Twitter wrote: "People of Kashmir thank the UN, especially the bold efforts of its HR commissioner, Zeid Ra'ad Al Hussein, for its support to the right of self-determination." The main focus of the report is the human rights situation in the Indian state of Jammu and Kashmir from July

2016. However, the day the UN released report on gross human rights violations in IOC, a senior journalist Syed Shujaat Bukhari was assassinated in IOK. Apart from running three daily newspapers, including the English language daily Rising Kashmir, Mr. Bukhari lobbied aggressively for peace by organising conferences and summits in the US, UK and other parts of the world. He envisioned better relations between India and Pakistan. He frequently wrote for international publications including the BBC – being the voice that explained the complexities of the region to the rest of the world.

After martyrdom of Burhan Muzaffar Wani in July 2016, protest demonstrations were held in the Valley and other parts of Kashmir.

Indian military and police resorted to firing and use of pellet guns killing about 90 people including children and injuring hundreds of them. Such protests and slogans raised for azadi had never been so loud in the past. The planned killing of freedom fighter Burhan Wani had triggered protest throughout the valley and all parts of Kashmir, and his martyrdom infused a new spirit into the Kashmir

freedom movement. Later the martyrdom of his successor, Sabzar Bhat once again sparked fierce protests and agitation against the occupying Indian forces across the IOK. Earlier in 1989, Kashmiris had started armed struggle in retaliation to the atrocities, rape and killings, but after 9/11 all those who waged armed struggle for freedom from occupiers were dubbed as terrorists.

Instead of accepting the reality

that freedom struggle is waged by Kashmiris, India accuses Pakistan of stirring Kashmiri uprising. In fact it is a ploy to hoodwink the International Community on Kashmir issue and to hide state-sponsored atrocities on innocent people of IOK. International community must realize the plight of IOK's people, as Kashmir has been under unlawful Indian

occupation since October 1947. Though the report covers period from 2016 to 2018, it questions the India's repressive laws. The report stated: "Impunity for human rights violations and lack of access to justice are key human rights challenges in the state of Jammu and Kashmir.

The Armed Forces (Jammu and Kashmir) Special Powers Act 1990 (AFSPA) and the Jammu and Kashmir Public Safety Act 1978 (PSA) have "created structures that obstruct the normal course of law, impede accountability and jeopardize the right to remedy for victims of human rights violations." The AFSPA prohibits prosecution of security forces personnel unless the Indian Government grants prior permission to prosecute. This gives security forces virtual immunity against prosecution for any human rights violation. In the nearly 28 years that the law has been in force in Jammu and Kashmir there has not been a single prosecution of armed forces personnel granted by the central government, the report said. It has also been suggested in the report that India should urgently repeal the AFSPA; establish independent, impartial and credible investigations to probe all civilian killings

since July 2016 and all abuses committed by armed groups; and provide reparations and rehabilitation to all injured and to families of those killed in security operations. The report has rightly called for final political solution of Jammu and Kashmir dispute through meaningful dialogue that includes leaders and people of Kashmir. The UN has to play a key role in the resolution of this dispute, as the people of Jammu and Kashmir were granted the right of self-determination under UN Security Council resolutions.

For over seven decades, Kashmiris have been denied their right to self-determination bestowed by the United Nations Security Council resolutions including UNSC resolution of 5th January 1949. However, the repression, oppression and atrocities by Indian forces have turned Kashmir into a hell that would stretch Dante's imagination reflected in his famous poem "Divine Comedy". These heinous and barbaric acts could not break the will of Kashmiris. The fact remains, that the heroic struggle waged by people of Kashmir is unparalleled in the history; and they are committed to continue their struggle till their objective is achieved. It has to be mentioned that no political movement or struggle can be suppressed through military means.

अब राजनीतिले ये टर्न लेला कि ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

राजनीति भनेको भ्रष्टाचार र अनियमितताको अर्को नाम भइसकेको छ। प्रधानमन्त्री ओलीले मिर्गीला फेरेर पुनर्जन्म पाएका छन्। विधि मिचेको, राजनीतिकरण गरेको, नाताबाद हेरेको, भ्रष्टाचारी र अपराधीलाई काखी च्यापेकोजस्ता व्यापक आलोचना र अक्षेप बेरहेरहेका प्रधानमन्त्री स्वस्थ भएर फर्केपछि सरकारले नयाँ गति र मतिका साथ काम गर्न विश्वास गर्न सकिन्छ।

अहिलेसम्मको देशको तस्वीर भनेको घर सँडै, वन बिरालो भनेभै भएको छ नेपाल र नेपालीको जीवनमा। अब्राहम लिंकनले भनेको थिए- कुशल शासक भविष्यको चिन्ता गर्नु, तर राजनीतिज्ञ आगामी चुनावको मात्र चिन्तामा हुन्छन्। हाम्रो देशका राजनीतिहरू घर सँडै, वन बिरालो पनि हुन् र पैसा भए चुनाव जिल्ल सकिछ, मनोनित हुन सकिन्छ, संवैधानिक पदमा किनेर पुग्न सकिन्छ भनेर जसरी पनि ऐसा कमाउने व्यवसायमा लागेका छन्। राष्ट्रिय राजनीति व्यवसाय बनेको छ।

विगतमा सुखद वर्तमान, सुन्दर भविष्यका खातिर जनताले सात राजनीतिक दलको परिवर्तनलाई स्वागत गरे, साथ दिए। तिनले गरेको हरेक निर्णयमा चुनावाप बसे। तर तिनले एकथान संविधान बनाउन ८ वर्ष लगाए। संविधान जारी भएपछिको पहिलो चुनावमा देशभक्त कम्युनिष्ट नै रहेछ, देशको रक्षा र जनताको सुरक्षा, समानता दिन्छ भने विश्वास गरेर चुनाव जिताइदिए। तिनीहरू एकथान राजा फालेर हजारौं महाराजा पो बन थाले।

विनोदभावले जो उपकार गर्नेलाई नीच मान्दछ, त्योभन्दा नीच अर्को कोही हुँदैन भनेको साबित हुन्मुग्यो। जनताले काग्रेस, राप्रा, मधेशवादी र अन्य साना भरेताकुरे दलहरू चरित्रहीन बने, तीन्हन्दा कम्युनिष्टलाई विश्वास गरेर सत्ताको बांगडोर सुम्पने उपकार गरे। कम्युनिष्टको सूर्य, हँसिया, हथौडा जाजल्यमान बन्यो। तर कम्युनिष्टहरू पनि उही ड्याउका मूला निर्सिकए। कम्युनिष्ट पनि काने चिरिएका जोसीजस्ता देखिए। कम्युनिष्ट कमाउनिष्ट बने र जनतालाई जुकाले चुसेजसरी चुसिरहेका छन्। करमाणि कर थोपरिहेका छन्। जनताले तिरेको करबाट आफ्ना कार्यकर्ता पालिरहेका छन्। संघीयताका नाममा ७ सय ६१ सरकार छन्। ती सबै सरकारमा ३५ हजार ९ सय २४ जना चुनिन्छन्, त्यतिकै संख्यामा आउरेबाउरेहरू भिंगा भन्किएरै भन्किएका हुन्छन्। ती सबैको खुवा खान्की भनेको जनताले तिरेको महँगो कर थुप्रिने राष्ट्रिय ढुकुटी नै हो।

आमचुनाव जिताएर उपकार गर्न जनता, जनतालाई निचोर्ने जितुवा र

तिनको दलबल। यो नीच कर्म नभए के हो? कुनै प्रतिनिधि, स्थानीय-प्रदेश-संघीय सरकारका टाउके, सासद अथवा मन्त्री-प्रधानमन्त्रीले कहिले सोधेको सुनियो-जनताको अपेक्षा के छ? कहिले सम्मान गरेको देखियो-जनताको आवाज के हो? उल्टै पिर्क, मेच, टेबुलमाथि चढेर सलामी पो खानथाले। जसले जितायो, ती जनतालाई सलाम गर्ने कोही भएनन्, जनताबाट सलाम खाने रहर र लहर सबैमा जाग्यो। गाउँपालिकाको अध्यक्ष होस् कि प्रधानमन्त्री वा राष्ट्रपति, करैले जनअपेक्षाको कदर गरेको देखिएन। केही ठूला साना सच्चा कम्युनिष्ट नेताहरू भन्न थालेका छन्- नेकपा भन्न पनि लाज लानथाल्यो।

कम्युनिष्टकै कुरा गर्ने हो भने कार्लमार्कसले भनेको थिए- क्रान्तिपछि राजनीति एउटा सामाजिक विकास र पुनर्स्थापनाको साधन बन्न जान्छ। टाउकामाथि मार्क्सको फोटो भुण्ड याउन गर्न गर्ने, आफूलाई मार्क्सवादी भन्नेहरूले कहिले मार्क्सको असली सिद्धात्तको पदमार्ग पछ्याए? जनयुद्ध र जनआन्दोलन सफल भयो, राजतन्त्र र हिन्दुर्धर्म फालियो भनेर नाक फुलाउनेहरूले मार्क्सको सिद्धात्त पछ्याएर कुन चाहि सामाजिक विकास र पुनर्स्थापनाको साधन बनेर देखाए?

जनयुद्धकालीन लडाका हुन् कि जनआन्दोलनकालका जनता हुन्, सबै असन्तुष्ट छन्। नेताहरूलाई गाला चढ काएर, जुत्ता हानेर आक्रोश पेखिरहेका छन्। राष्ट्रो काम गरेन्नौ, तिमीहरू नैतिकहीन हो भनेर सन्देश दिइरहेका छन्। अचम्म, भलनाथ खनाले भापड खाए, प्रधानमन्त्री बने। प्रचण्ड दुईपल्ट प्रधानमन्त्री भएपछि भरतमोहनको श्रद्धाङ्गलीसामामा जुताको प्रहार बेहोरु परेको छ, हुनसक्छ उनी छिटै पार्टीअध्यक्ष अथवा राष्ट्रपति नबनुन्। कम्युनिष्टमित्रको गुट, फुट र कित्ताकाटा घटनाले प्रचण्ड नेकपाको किडपिन बन्दैछन्।

कम्युनिष्टले राष्ट्रनिर्माताको सालिकदेखि स्थापित सामाजिक जीवन भत्काएको हो। विधेसपछि निर्माण गर्ने भाषण पनि छाँटेको हो। यिनले निर्माण गरेको मोनमेन्ट भनेको भ्रष्टाचार हो। यिनले स्थापित गरेको मान्यता भनेको स्थालको

नैतिकहीनता हो। यिनले देखाएको व्यवहार भनेको आफन्तावाद, सिद्धान्तहीन राजनीतिक सर्वोच्चता हो। यही महारोगको महामारीले आज देशलाई सन्निपात हुन्मुगेको छ। चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिल नेपाल नै आएर चीनविरोधी गतिविधि सहिन, हड्डी पसली तोडिन्छ भनेर गए। सम्पति जोड्ने कम्युनिष्ट हुँदैन भनेर गए। नेपालका कम्युनिष्टहरू माओ जिन्दावाद भनिरहेका छन् र सम्पति जोडिरहेका छन्। राजनीति यस्तै बनेको छ। राजनीतिक दल भनेका हाटबजार हो। हाटबजारमा

सिड हराए जसरी हराएको छ। हरेक पार्टीमा नैतिकहीनताका अनेक दृष्टान्तहरू देखिन्छन्।

राजनीतिको धर्म हुन्छ जनसेवा। राजनीतिको अर्को नाम नै जनसेवा, राष्ट्रभक्ति हो। तर नेपालको राजनीति भनेको तिल्के मारवाडीको फिल्के व्यापार हुन्मुगेको छ। लोटा बोकेर आएकाहरू शासनलाई खोटा बनाएर रातारात सम्पन्नताको कोठाचोटा जोड्न्। राजनीति यस्तै बनेको छ। राजनीतिक दल भनेका हाटबजार हो। हाटबजारमा

● ● ●

सांविधान जारी भएपछिको पहिलो चुनावमा देशभक्त कम्युनिष्ट नै रहेछ, देशको रक्षा र जनताको सुरक्षा, समानता दिन्छ भने विश्वास गरेर चुनाव जिताइदिए। कांग्रेस अथवा अरु दलभन्दा कम्युनिष्ट नै अब्बल भनेर लावण्यदेशमा हात्तीले राजा चुनेभै भएको छ नेपाली सत्ताधिकारी बनाए। तिनीहरू एकथान राजा फालेर हजारौं महाराजा पो बन थाले।

● ● ●

कम्युनिष्टहरू राजनीतिलाई व्यवसाय बनाएर जनताको गाँस, बास, कापास, पानी, शिक्षा, उपचारमा लगानी गरिरहेका छन् र मुनाफा कमाएर सम्पत्तिमाथि सम्पति जोडिरहेका छन्। मार्सी चामल, कार, हेलिकोप्टर, महल, सुखसुविधा सबैमा कम्युनिष्टको एकछत्र राज हुन्थालेको छ। चुँजीवादी भनिनेहरूलाई कम्युनिष्टले उठिने, कम्युनिष्टको शासन गर्ने कम्युनिष्टहरूले एकछत्र राज गरे। हो, कम्युनिष्टहरू मोहनवन्द्र अधिकारी, मोहनविक्रम सिंहरूलाई गुरु मान्छन्, नेपालका नेतृत्व मण्डेला भनेर स्थापित पनि छन् तर तिनीहरू शासक कम्युनिष्टहरूलाई कोरोना भाइरसको रूपमा फुट, फुट र कित्ताकाटा घटनाले प्रचण्ड नेकपाको किडपिन बन्दैछन्।

यो बुद्ध जन्मेको देश। बुद्धले भनेको थिए- नैतिकता नै धर्म हो, धर्म नै नैतिकता हो। नैतिकता छैन भने धर्म पनि छैन। विगत १३ वर्षमा नेपाली रेखापियरहेका छन्।

जहाँ रमाइलो प्रशस्त देखन पाइन्छ। जिम्मेवारी र जवाफदेहीताविहीन राजनीति भनेको गाईजात्रा हो, नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र अर्थात शीतल निवास, सिंहदरवारदेखि गाउँपालिकासम्म गाईजात्रा चलेको छ। गाईजात्रामा जात्रा हुन्छ, जात्रामा हाँसो र मनोरञ्जन बढी हुन्छ। हुन्छ, व्यङ्ग विनि हुन्छ तर त्यो व्यङ्ग, परिस्थितिप्रतिको परिहास देखेर सुनेर जिम्मेवारहरू लज्जाहीन भएर हाँस्न्। वर्तमान नेपालका शासकहरू यस्तै परिहासकहरू हुन्। शेक्सपियरले लेखेका छन्- बदलाको भाव साहस होइन, बरु त्यसलाई सहन साहस हो। माओले नै भनेका थिए- हजारौं माइलको यात्रा एक पाइलाबाट सुरु हुन्छ। रिचार्ड निकशनले उहिलै बोलेको थिए- राजनीतिमा कहिले पनि पूर्ण विजय हुँदैन। शेक्सपियर, माओ, रिचार्ड निकशन तिनै जनाको मात्ता र नेपाली शासनको आसनमा रहेका पक्ष विपक्षहरूको विधि व्यवहारमा करै

मेल खाँदैन। माओले त सांस्कृतिक क्रान्तिपछि कमीकमजोरी भएको स्वीकार गरेका थिए र जनताका सामु धुँडा टेकेर माफी माँगेको इतिहास छ। समाजवादी धुँडे भन्नेहरूले जयप्रकाश नारायणको पदचाप छाडिसकेका छन्। जनताको सर्वहारावाद, जनताको शासन भन्ने हुन् अथवा गाई र माईका कुरा गर्नेहरू हुन्, राजतन्त्रको वकालत गर्नेहरू समेत नैतिकपतनका अनेक रोगबाट ग्रस्त भएके छन्।

सबैले सहअस्तित्व र नैतिक हुने हो भने देश बाँच, लोकतन्त्र पनि बाँच, समृद्ध नेपाल र सुखी नेपालीको सपना पनि साकार पार्न सकिन्छ। मात्र शर्त छ- इमानको परिपालना।

पेटको भोकभन्दा भावनाको चोट गहिरो हुन्छ भन्ने सत्यको स्वीकार गर्ने हो भने नेपाल र नेपाली मनोभावनामा लाग्नुसम्मको चोट लागेको छ। त्यो चोटको उपचार भनेको अगुवाहरूको चारित्रिक सुधार हो, लोकतन्त्रका गरिमा र महिमाको पालना हो।

मूल सुफा भए पानी सफा हुन्छ, मानव सम्पत्ताको पहिचान हरेक तरह र तपकाका अगुवाको सफा मन हो, समताभाव हो, नैतिक धरातल हो। यति बुझे नेपाल बाँच। स्वाभिमानले देश बाँच। देख

पढथयौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज।

मन्यौ ज्यौंदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सकियो देशको माटो।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

नेकपा नै संविधानको धज्जी उडाउन सक्रिय

तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरणपश्चात् गठन भएको नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टीभित्र अहिले रडाको मच्चिएको छ। त्यसको एउटै कारण हो, वामदेव गौतमलाई राष्ट्रिय सभामा पठाउने, सचिवालयका बहुमत सदस्यको निर्णय। जनताले विश्वास नगरेर पराजित भएका व्यक्तिलाई संसदमा लैजाने सचिवालयको निर्णय आफैमा हाँस्यास्पद र विवादास्पद रहेको छ। जनताले विश्वास नगरेका र प्रतिनिधिसभाका निर्वाचनमा पराजित भएका व्यक्तिलाई बहुमतको बम्भमा परेर संसदमा लैजान खोज्नु संविधानको समेत उल्लंघन हो। एउटा व्यक्तिका लागि संविधान नै संशोधन गर्न खोज्ने पहिले र प्रणालीमाथि व्यक्ति हावी हुन्हो। संसदमा बहुमत छ भद्रैमा संविधानको उल्लंघन गर्दै एउटा व्यक्तिका लागि संविधान नै संशोधन गर्ने प्रयासले गर्दा स्वयम् नेकपाकै साख गिर्ने निश्चित छ। के वामदेव गौतमलाई संसदमा नलगेको खण्डमा संसद नै चल्दैन र के संसद नै अधुरो हुन्छ त? त्यसैले एउटा व्यक्तिका लागि संविधान संशोधन गर्ने प्रयास गर्नु, संसदीय परम्परा विपरितका कार्य हो। बहुमत छ भद्रैमा सत्ताधारी दलकै बहुमत संसदहरू लाग्नु भनेको लोकतानिक पद्धतिकै धज्जी उडाउनु बाहेक अन्य कैही हुन सक्दैन।

पहिला पनि स्थानीय तहम पराजित व्यक्तिलाई राष्ट्रियसभामा लगाएको थियो भने प्रतिनिधिसभाको स्थानीय तहको निर्वाचनमा हारेका व्यक्तिलाई संसदमा र प्रदेश प्रमुखमा लगाएको थियो। त्यो गल्ली थियो, त्यस्तो गल्लीलाई पुनः नदेहो-प्याउतुपूर्नमा पुन वामदेव गौतमका लागि पुनरावृत्ति गर्ने प्रयास गरिएको छ। त्यो प्रयास अभ गल्ली हुन सक्छ। प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा गौतम पराजित भएका व्यक्ति हूँ त्यसैले उत्ती संसदमा पुग्न अयोग्य रहेका छन्। संविधानको धारा ७८ को १ मा संघीय संसदमा राष्ट्रपतिबाट मन्त्री बनाउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। तर त्यही धारा ७८ को ४ मा लेखिएका छ, तत्काल कायम रहेको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा पराजित भएको व्यक्ति त्यो प्रतिनिधिसभाको कार्यकालमा मन्त्री पदमा नियुक्तिका लागि योग्य हुने छैन भन्ने संविधानको व्यक्ति त्यो संसद बहाल रहेसम्म जनप्रतिनिधित्व वालाको व्यक्ति त्यो संसद बहाल रहेका छन्। तर अहिले त्यस्तो गर्दा गौतमलाई संसदमा नलगेको खण्डमा बहुमत छ भद्रैमा संविधानको उल्लंघन गर्दै एउटा व्यक्तिका लागि संविधान नै संशोधन गर्ने प्रयासले गर्दा स्वयम् नेकपाकै साख गिर्ने निश्चित छ। के वामदेव गौतमलाई संसदमा नलगेको खण्डमा संसद नै चल्दैन र के संसद नै अधुरो हुन्छ त? त्यसैले एउटा व्यक्तिका लागि संविधान संशोधन गर्ने प्रयास गर्नु, संसदीय परम्परा विपरितका कार्य हो। बहुमत छ भद्रैमा सत्ताधारी दलकै बहुमत संसदहरू लाग्नु भनेको लोकतानिक पद्धतिकै धज्जी उडाउनु बाहेक अन्य कैही हुन सक्दैन।

नेकपाभित्रको रडाको आउँदो महाधिवेशनलाई हेरेर वाहालले गौतमलाई आफ्नौ पक्षमा पार्ने रणनीति अनुसार नै उनलाई राष्ट्रियसभाको सदस्य हुँदै प्रधानमन्त्रीसम्म बनाउने कदम अद्य सरारेका छन्। यदि गौतमलाई व्यवस्थापन गर्न सकियो भने पार्टीको आउँदो महाधिवेशनबाट आफै शक्तिशाली अध्यक्ष बन्ने रणनीतिमा दाहाल सक्रिय भएकाले नेकपाको सचिवालयभित्र समेत त्यसको असर परेको छ।

नेकपाभित्रको रडाको आउँदो महाधिवेशनसम्म रहने र त्यसबेला पनि पार्टीभित्रका गुप्त उपगृहरू सक्रिय रहने भएकाले पार्टीमा लागेको भुसको आगो वितारै सबैतर फैलन सन्ने अवस्थामा पुगेको छ। नेकपामा रहेका वरिष्ठ नेताहरूले नेताहरूले नै एकले अकोलाई विश्वास गर्न सुकिरहेका छैन। पछिलो समयमा पार्टीका वरिष्ठ नेताहरू भलनाथ खनाल, माधव नेपालसहित वामदेव गौतम, विष्णु पौडेलले समेत पार्टी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाललाई साथ दिई एआएका भाइपनि पार्टीको आउँदो महाधिवेशन पछि फेरी नेकपाभित्र अहिलैकै अवस्था दोहोरिने पक्कापक्की भएको छ। पार्टी अध्यक्ष दाहालले आउँदो राष्ट्रपतिमा भलनाथ खनाल, पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री रोजन माधव नेपाललाई अहिलै नै बचन दिएका भाइपनि आउँदो प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा नेकपालै तै बहुमत ल्याउँछ भन्ने यारेन्टी नभएकोले उधारो राजनीतिमा नेपाल, खनाल लागेका हुनाले नेकपाभित्र रडाको मच्चिएको हो। नेकपाकै एकलै लागि धातक सावित भयो, त्यसैले उत्त निर्णयलाई कितां लिएको छ। पार्टी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालको चाहानासुर गरिएको निर्णयले हावा खाएपछि दाहाल आफैले खनेको खाल्डोमा आफै परेको हासीले ठानेका छौं।

लोकतानिक पद्धतिको ठाडो उपहास

पछिलो समयमा सत्ताधारी दल नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टीभित्र देखिएको अन्तरविरोधले गर्दा त्यसको प्रभाव प्रत्येक क्षेत्रमा देखिएको छ। पूर्व नेकपा एमाले र माओवादीबीच एकीकरण भएर गठन भएको नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टीभित्र देखिएका गुट उपगृहले गर्दा सरकार सञ्चालनमै प्रभाव पार्सेसको सम्भावना देखिएको छ। पूर्व नेकपा एमाले लामो राजनीतिक चरित्र बोकेर आएको भएपनि पूर्व माओवादीको चरित्र भने राजनीतिक नभएर एउटा विद्रोहीको भूमिकाबाट राजनीतिमा प्रवेश गरेको हुनाले पूर्व माओवादीले अहिलैसम्म पनि राजनीतिक चरित्र देखाउन सकेको छैन। पूर्व माओवादीका नेता तथा कार्यकर्ताहरूमा अहिले पनि दम्प रहेको छ। हामीहरू आन्दोलन गरेर आएका हाँ भनेर। माओवादीको शस्त्रस्त्र द्वन्द्वले गर्दा मुलुकको विकास निर्माणले गति लिन सकेको थिएन। कफ्णै ७७ हजार निर्दोष जनताको हत्या गरेर विकास निर्माणका कार्यहरू ध्वस्त पारेर राजनीतिमा आएको माओवादीको चरित्र अहिले पनि सुधार हुन सकेको देखिएदैन। तत्कालिन नेकपा एमालेसँग एकीकरण गरेर नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी गठन गरेपश्चात् पनि अहिले नेकपाभित्र पूर्व नेकपा एमाले र पूर्व माओवादी भन्दै आ-आफ्नो कित्ता छुट याईरहेका छन्। गएको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा दुवै पार्टी एक भएर निर्वाचनमा गएका र तत्कालिन नेकपा एमालेको अध्यक्ष कपी ओली २०७२ मा पहिलो पटक प्रधानमन्त्री बन्दा ओलीले देखाएको राष्ट्रवादको कारणले गर्दा मात्र नेकपाले संघीय संसद र ६ वटा प्रदेश सभामा बहुमत ल्याएको हो। तर प्रधानमन्त्री ओली दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री बन्दा ओलीले देखाएको राष्ट्रवादको कारणले गर्दा मात्र नेकपाले संघीय संसद र ६ वटा त्यसबेला संघीय सभामा बहुमत ल्याएको हो। तर प्रधानमन्त्री ओलीले देखाएको राष्ट्रवादको पक्षमा नेपाली जनताले सम्झितहरैका छन्। त्यसबेला मुलुकको अवस्था र हाम्रा दुई छिमेको मुलुकहरूको नेपालप्रतिको धारणालाई बुझैरै उनले अन्तरिम संघीय प्रधानमन्त्री रहेको थिए। उनको त्याग र तपस्यालाई हेने हो भने नेपालको इतिहासमै उनी सफल प्रधानमन्त्रीका रूपमा नेपाली जनताले सम्झितहरैका छन्। त्यसबेला मुलुकको अवस्था र हाम्रा दुई छिमेको मुलुकहरूको नेपालप्रतिको धारणालाई बुझैरै उनले अन्तरिम संघीय प्रधानमन्त्री रहेको आफै मृत्यु शैयामा पुगेको छ। त्यसको ज्वलन्त उदाहरण हो राष्ट्रियसभाको ५९ सदस्यीय सभामा प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली काग्रेस अहिले कोमामा पुग्याउने प्रमुख पात्र स्व. गिरिजाप्रसाद कोइराला नै थिए। पुष्पकमल दाहालले उपहार स्वरूप दिएको उधारो राष्ट्रपतिको मोहमा परेर गिरिजाले नेपाल र नेपाली जनताको आस्था र विश्वासमाथि घात गरेका हुनाले नकली राष्ट्रवादी भन्दा नकली कम्प्युनिष्टहरूलाई नै विश्वास गरेर जनताले गरेको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा उनीहरूलाई बहुमत दिए। ७ प्रदेशसम्येका ६ वटा प्रदेशसभामा समेत उनीहरूलाई नै बहुमत दिए। त्यही कारण संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली काग्रेस अहिले आफै मृत्यु शैयामा पुगेको छ। त्यसको ज्वलन्त उदाहरण हो राष्ट्रियसभाको ५९ सदस्यीय सभामा प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली काग्रेसलाई भन्दा तानाबुना बन्नेमा व्यस्त रहेका छन्।

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

त्यहीबाट जनताको भावनामाथि खेलवाड गर्न थालिएको र अल्पमतले बहुमतलाई वेवास्ता गरेको हुनाले अहिले त्यही रोग नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टीभित्र सरेको छ। लोकतन्त्रमा बहुमतको कुरा लाग्नु गर्दै अल्पमतलाई कदर गरिने विश्वव्यापी सिद्धान्त रहेको छ। तर हामीकहाँ भने अल्पमतले बहुमतलाई कुल्यिएकोले गर्दा नै मुलुक नै संकेतमा परेको हो।

नेपाली काग्रेसले समेत आफ्नो पार्टीको स्थापना हुंदा विपी कोइरालाले प्रतिस्थापना गरेको सिद्धान्तलाई कम्प्युनिष्टहरूको लहलहैमा लाग्यो। ९ कम्प्युनिष्टहरूको मलामी गएको हुनाले संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल रहेको काग्रेस अहिले कोमामा पुगेको छ। त्यसरी काग्रेसलाई खोल्याले र नेपाली जनताको आस्था र विश्वासमाथि घात गरेका हुनाले नकली राष्ट्रवादी भन्दा नकली कम्प्युनिष्टहरूलाई नै विश्वास गरेर जनताले गरेको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा उनीहरूलाई बहुमत दिए। ७ प्रदेशसम्येक

चीनमा मुस्लिम विद्यार्थीका समस्या

• शान्ता न्योपाने

अन्तर्राष्ट्रीय समुदायले हालै सिन्धियाङ्कका मुस्लिमहरूद्वारा मानव अधिकार उल्लंघनको सामना गरेकोबारे चर्चा गरेको थिए। चीनका मुस्लिम विद्यार्थीहरू दिशेशबाट फर्किसके पश्चात् सुचित नगरेको कुरा तिनीहरूको परिवरबाट हाराईरहेको थिए र अब यो सजिलो काम छैन मुस्लिमहरूलाई चीनमा बाँकी राख्न, तर पनि चिनियाँ मुस्लिमहरू विश्वमा कहींपनि रहेको छ। हालै चीनका सौं मुस्लिमहरू खासगरी विद्यार्थीहरू हैरानीपूर्वक लेप भइरहेका छन्। त्यस देशबाट जहाँ तिनीहरू अध्ययन गरिरहेका थिए। चीनको प्रयासको ध्यानावाद गरिरहेको थिए। जसले बलपूर्वक तिनीहरूलाई आफ्नो देशमा फर्कन बाध्य गरिरहेका थिए। विशेष गरि "सबै भौममका साथी" पाकिस्तानबाट। एउटा समाचार कथा सन् २०१९ मा खुलासा गर्न्यो कि कति जितिको नजिकमा ४०० चिनिया मुस्लिम विद्यार्थीहरू पाकिस्तानमा अध्ययन गरिरहेकोलाई जबरदस्ती चीनको लागि फर्काई रहेको छ र तत्पश्चात् तिनीहरू हाराई रहेका छन्। पाकिस्तानमा भएको चिनिया दूतावासले स्थानीय चिनिया मुस्लिम विद्यार्थीको परिचयात्मक व्यक्तिगत जानकारी जम्मा गरिरहेका छन्। वर्तमानमा ४०० भन्दा बढी विद्यार्थीहरू आफ्नो जानकारीको समर्पण गरिदियो जुन कि उनीहरूको इच्छा विपरीत थिए। इजिट्टमा भएको चिनिया दूतावास तथा अन्य देशहरूमा पहिले देखि

नै मुस्लिम विद्यार्थीहरू रहेका छन्। त्यहाँ एउटा घटना भएको थियो जसमा मुस्लिम विद्यार्थीहरूको उपयोग चीनको लागि गरिरह्यो, त्यसपछि उनीहरू लोप हुन्थ्यो। जनताहरू परिचित थिए जुन अवस्थाबाट त्यसको खुलासा गरिएको थियो कि तिनीहरूको व्यक्तिगत जानकारीलाई सुरक्षा अधिकारीहरूसँग साझाना गरिएको थियो।

अन्तर्राष्ट्रीय इस्लामिक विश्वविद्यालय, इस्लामाबादका विद्यार्थीहरूले जनवरी २, २०२० मा कथा भझुङ गरे। जसमा जम्मा गरेको जानकारी सहित मुस्लिम विद्यार्थीहरूको पासपोर्ट नम्बर, वि च्याट अकाउण्ट, फोन नम्बर, चीन र पाकिस्तानमा भएको ठेगाना र उनीहरूको अध्ययनको प्रमुख केन्द्र। पाकिस्तानस्थित चिनिया विद्यार्थीहरूको संघ र अन्तर्राष्ट्रीय इस्लामिक विश्व विद्यालय इस्लामाबादको अध्ययले प्रक्रियाको कार्यान्वयन गरेको छ। चिनिया विद्यार्थीहरूको विच्याट समुदायमाथि चलिरहेको सुचना अनुसार उनीहरू दर्ता फाराम प्रस्तुत गरिरहेको छ। जसलाई अभिलेख दर्ताको लागि पाकिस्तानस्थित चिनियाँ दूतावासमा प्रस्तुत गर्नुपर्छ। यदि कसैले फाराम दर्ता गर्न मान्दैन भने चिनिया दूतावासले त्यसको स्नातक प्रमाणीकरणको प्रक्रिया गर्नेछन्। दर्ता फारामले पनि एउटा चेतावनी सुनित गरेको छ कि "यदि त्यहाँ जानकारी सम्बन्धी कहीं लुकाएको छ भने मतादाताहरूले त्यसको परिणामहरूकोबारे सहनु पर्नेछ।

अन्तर्राष्ट्रीय इस्लामिक विश्वविद्यालय, इस्लामाबाद स्थित चिनिया विद्यार्थीहरूको संघको उपाध्यक्ष हुवाङ्ग हाओले भने कि रजिस्ट्रेशनको प्रक्रियाले ७०० देखि लिएर ८०० सम्मको चिनिया विद्यार्थीहरूलाई संलग्न गराउँछ। जसमा धेरैजसो निनाक्षिया, सिन्धियाङ्क, हेनान र यूनान प्रान्तका मुस्लिम विद्यार्थीहरू रहेका छन्। जसमा केहीले इस्लामिक दर्शनको अध्ययन र इस्लामिक इतिहास, अन्यले अरेकिक, अर्थशास्त्र र शिक्षाको अध्ययन गर्दछन्। हुवाङ्गले पनि मानेको छ कि पाकिस्तान अनुसार सन् २०१७ मा मात्र ७००० देखि

स्थित चिनिया दूतावासले उसलाई चिनिया विद्यार्थीहरूलाई दर्ता गर्नको लागि नियुक्त गरेको छ। तथापि उसले दर्ता गर्नुको उद्देश्यको बारेमा प्रश्नको जबाब दिन अस्वीकार गरेको थियो। सन् २०१७ मा इजिप्टीयन अधिकारीहरूले युधुर जातीय अल्पसंख्यकको चिनिया विद्यार्थीहरूलाई रोकिरहेको छ जसको दिगो रूपले बिना कारण समान रूप चीनको दबावमा दिइरहेको छ। इजिप्टको हिरासतमा रहेको युधुर विद्यार्थीहरूले समुदायको बीचमा आघातको लहर पठायो र धेरैजसो युधुर

८००० हजार सम्मको अनुमानित बारेको ९० प्रतिशत इजिप्टमा बसोबास गर्दै आएका युधुरहरूलाई चीनमा किर्ता पठाइयो। चिनिया मुस्लिम विद्यार्थीहरू फर्किन साथ विमानस्थलमा समातिए र पक्राउ पर्नसाथ युधुर विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको परिवारसँग भेटघाट गर्न अनुमति नदिई सिधा रहस्यमय शिक्षा शिविरमा पठाइयो। उत्साहित मानव अधिकार वाचले इजिप्टलाई हस्तक्षेप गर्दै आग्रह गर्न्यो कि युधुर बन्दीहरूलाई फिर्ता चीनमा पठाए रोक जाहाँ अल्पसंख्यक जातिको विद्यार्थीहरूलाई दुःख दिनुका साथे

धेरै दिनसम्म ऊसँग सोधपुछ तथा अपमान गर्नुकासाथै कामदारहरूको अधिकारको साथै असमानताको आलोचना गरिरहेको तथा चीनमा प्रस्तावार भइरहेको बारे प्रश्न गर्नुको लागि उसलाई नाकबाट रगत आउने गरि यातना दिएको थियो।

सन् २०१८ मा चीनको त्रुहानमा तीसभन्दा बढी विद्यार्थीहरू हराइरहेका छन्। तथापि चीनका अधिकारीहरूले विद्यार्थीहरू कसरी हराइरहेको बारे जानकारी खुलासा जनताको अगाडी गरेन बरु यसकै साटो अधिकारीहरूले स्थानीय पत्रकार वाङ्लाई पक्राउ गरि १० दिनकोलागि उसलाई पुलिसको

सन् २०१८ मा चीनको त्रुहानमा तीसभन्दा बढी विद्यार्थीहरू हराइरहेका छन्। तथापि चीनका अधिकारीहरूले विद्यार्थीहरू कसरी हराइरहेको बारे जानकारी गराएनन्, बरु अधिकारीहरूले स्थानीय पत्रकार वाङ्लाई पक्राउ गरि १० दिनकोलागि उसलाई पुलिसको हिरासतमा, हराईरहेको विद्यार्थीको बारेमा अनलाइन प्रक्रियाको रूपमा पब्लिसको कथाको रूपमा पब्लिस गर्नको लागि राखेको थियो।

विद्यार्थीहरू लुक्न पुगे जहाँ अरुहरू छिमेकी टर्कीतर भागे।

मानव अधिकार आयोगका कार्यकारी निर्देशक केन्द्रेत रोथले सञ्चार माध्यमसँग साभा गरे कि कसरी युधुर मुस्लिमहरू युरोपीयन नागरिकताका साथ डराएका छन् जसमा यो कुरा मान्य राख्दैन कि उ कहाँ छ वा उसले कुन पासपोर्ट बोकेको छ जहाँ चिनिया अधिकारीहरूले उनीहरूलाई आतिकित गर्न सक्दछ। कतै भएपनि र उनीहरूसँग अलू कुरौ विकल्प पनि छैन त्यससँग वा त्यसको सामना गर्नु बाहेक। प्रतिनिधित्व नगरेको राष्ट्रको लुसी पररुकसाइथ र जनताको संगठनका अनुसार सन् २०१७ मा मात्र ७००० देखि

यातना दिन सक्ने डर बसेको छ। निरन्तर रूपले विश्वव्यापी रूपमा आलोचना भई रहेको चिनिया विद्यार्थीहरूको विश्वविद्यालय कलेजहरूमाथिको अनुगमनद्वारा चीनमा रहेको आलोचक परिवारका सदस्यहरूलाई हैरान गर्ने गरिरहेको छ र चिनिया सामाजिक सञ्चारमाध्यम र मज्ज्यहरूको जाँच गरिरहेको छ जुन प्रवासीहरूको बीचमा धेरै लोकप्रिय रहेको छ। त्यहाँपनि घटनाहरू भएको छ जस्तै एउटा बेजिङ्गको २१ वर्षको समाजसास्त्रको विद्यार्थीले गत वर्ष एउटा भिडियो अनलाइनमा पठाएको थियो र भनेको थियो कि यदि उ हरायो भने त्यसको जिम्मेवार बेजिङ्गका अधिकारीहरू हुनेछन्। बेजिङ्गका पुलिसले

नेपाल इन्स्योरेन्स

Kamaladi, Kathmandu, GPO Box: 3623, Kathmandu, Nepal
Tel: 4221353, 4228690, 4245565/68, nepalininsurance.com.np
Toll Free: 16600161666

72 Years of Excellence

नेपालको पहिलो बीमा कर्त्तव्यी

तपाईंको व्यवसायमा साथ दिने सारथी,
जोखिम हाम्रो व्यवसाय तपाईंको
निर्धारक रहनुहोस्, निरन्तर अधि बडनुहोस्...

**नेपाल इन्स्योरेन्सको हात
तपाईंको साथ**

Every game. Everything about the game.

सबै एपेल

www.sabaikhel.com
info@sabaikhel.com
For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

चिनियाँ राजीतिमा कोरोनाको प्रभाव

• युगलकिशोर निधि

चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिडले माओत्सेतुड थिएका नेताहरूको तुलनामा धेरै शक्ति आफ्नो हातमा लिएपछि चीन भित्र र बाहिरका धेरैले उनी राजीतिक रूपमा चुनौतीविहीन रहेको निष्कर्ष निकाले। तर कोरोना भाइरसको प्रकोपले उनको शासनको आधारभूत कमजोरी उदागिएको छ।

कुनै सता परिवर्तन नभई र पश्चिमा राष्ट्रले भने गरेको प्रजातान्त्रीकरण प्रक्रियाबिनै व्यापक राजीतिक परिवर्तन सम्भव छ भन्ने उदाहरण वर्तमान चीनले प्रस्तुत गरेको छ। सन् १९८७ मा सत्तामा आएपछि देड सांओपिडले सुरु गरेको सुधार र खुलापनका कारण यो सम्भव भएको हो। चिनफिडले बहुलीय चुनाव अस्वीकार गरे पनि उनले चीनको कम्युनिस्ट पार्टीको दिशा र यसभित्रको शक्ति बाँडकाँडमा व्यापक परिवर्तन गरिएका छन।

सन् २०१९ डिसेम्बर महीनामा उहान विनान्तरालाई सुरु भएको कोरोना भाइरसको प्रकोपको कारण चीनमा यस्तै प्रकारका ऐतिहासिक परिवर्तन आउन सक्ने देखिएको छ। कोरोनाभाइरस इपिडेमिक नाइटिन अर्थात् कोमिड-१९ भनेर चिनिएको यो महामारी चीनको कम्युनिस्ट पार्टीलाई यसै टरेर जाने संकट जस्तो देखिएको छैन। अन्तर्राष्ट्रीय समुदाय अब चीनमा के होला भन्ने विषयमा तयार रहन आवश्यक छ। सामान्यतया सही तबरले सम्बोधन नगरिए पनि एउटा प्रकोपले मात्र चीनको सत्तालाई दुट्टन दिँदैन। पछिला ४ दशकको अनुभवले के देखाउँ भने चीनको कम्युनिस्ट पार्टीले सन् १९८९ को तियानमेन स्क्वायर, सन् २००३-२००४ को सार्स प्रकोप र सन् २००८ को विश्वव्यापी अर्थिक संकटजस्ता ठूलूला संकट थेग्न सकेको थिए। त्यतिबेला पनि केही आलोचकले चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीको सत्ता ढल्ने भविष्यवाणी गरेका थिए।

राष्ट्रपति सी चिनफिडलाई चीनको शासन प्रणाली अनुकूलन, विकेन्द्रीकरण र प्रत्यक्ष हस्तक्षेपमा आधारित थिए। त्यतिबेला नागरिक समाज र ठूलाबाडाको कर्तुतको भण्डाफोर गर्ने पत्रकारिता द्वारा बढेको थिए।

अहिलेको अवस्था अलि भिन्न छ। सन् २०१२ मा सत्तामा आएपछि चिनफिडले देशभित्र राजीतिक नियन्त्रण र अन्तर्राष्ट्रीय क्षेत्रमा सर्वशक्तिमान राष्ट्रको महत्वाकांक्षालाई अगाडि बढाएका

छन। उनको यो नीतिले चीनका निजी लगानीकर्तालाई चिनित र पश्चिमा शक्तिलाई बेचैन र अमेरिकासँगको तनावलाई बढाउने काम गरेको छ। यी सबै कारणले चीनमा आर्थिक मन्दी नियन्त्याएको छ। कोमिड-१९ को महामारीले चीनको यो संकटलाई अझ गहिरो र केही भन्न नसकिने रिथितमा पुन्याएको छ।

यो महामारी कायम रहिँदै व्यवसायका लागि आफूलाई खुला राख्न र साना तथा मधौला व्यवसायमा आउने संकट सामना गर्न, बेरोजगारी र मूल्यवृद्धि नियन्त्रण गर्न चीनलाई ठूलो चुनौती छ।

एकपटकमा एउटा संकट सामना गर्न सक्षम भएपनि चिनियाँ नेतृत्वलाई एकैपटक यति धेरै चुनौती सामना गर्न यसअधि कहिल्यै परेको थिएन। अस्ट्रेलियाका पूर्वप्रधानमन्त्री तथा एसिया सोसाइटीका वर्तमान अध्यक्ष केमिन रूडले हालै एक लेखमा यो संकट समाधान भएपछि पनि चीनको भोलिको शासन प्रक्रियामा खास परिवर्तन नहुने दाबी गरेका छन् तर रिथिति त्यति सजिलौ छैन। वास्तवमा चिनफिडको एकल नेतृत्वमा दरार आइसको छ।

उदाहरणका लागि कोरोनाको महामारी सुरु भइसक्दा पनि सरकारले यसलाई ढाक्छोप गरेको भनेर आमजनसमुदाय आक्रोशित हुँदा पनि राष्ट्रपति चिनफिड सार्वजनिक हुन सकेन्। जनवरी २८ मा विश्व स्वास्थ्य संगठन प्रमुख टेल्स अथानोम घब्सेसँग भेटघाट गरेपनि उनी चुप रहे। फेब्रुअरी ५ तारिखमा कब्बोडियामा प्रधानमन्त्री हुसेनसँगको वार्तालापपछि मात्र उनी सार्वजनिक भए। चीनका सञ्चारसम्बन्धमा हरेक दिन छाइरहने राष्ट्रपति चिनफिड यत्रो ठूलो महामारीमा चुप रहनुलाई पर्यवेक्षकहरू शक्तिमा रहेको उनको एकछत्र नियन्त्रण संकटमा परिसकेको ठान्छन।

वर्तमान अस्थिरताको रिथितिको राजीतिक परिवर्तनको दिशा निर्देश गर्न सक्छ। यसमा ३ सम्भावना छन। पहिलो-एकदमै खराब परिस्थितिमा चीनको वर्तमान शासन सत्ता समाप्त हुन सक्छ। चीनलाई आलोचना गर्नेहरू यो पढ्ददा खुशी भइहालुपर्ने रिथिति छैन, किनभने निरकुश शासनको अन्तपछि त्यो देश प्रजातान्त्रिकरणउन्मुख भइहाल्छ भन्न सकिन्दैन। यस्तो रिथितमा गृहयुद्धको सम्भावना रहन्छ। जसरी सहाम हुसेनलाई अमेरिकाले सत्ताच्युत गर्दा इराकमा गृहयुद्ध छेडियो। त्यरै रिथिति लियामा छ।

चीनभित्र शक्तिका लागि हिस्सक शक्ति संघर्ष भएम समग्र विश्व समुदायका लागि विनाशकारी हुनेछ। भाग्यवश त्यो रिथिति आउने सम्भावना छैन। चीन अत्यधिक तनावमा रहेपनि यसको अर्थतन्त्र रूप भएको छैन। कोलम्बिया विश्वविद्यालयका साड जिन वाईका अनुसार चीनमा विकास भएको ई-कमर्सका कारण मानिस घरमै बसेर सपिड गर्न सक्छन्। दसौं हुजार चिनियाँ भाइरसबाट संक्रमित भएपनि र सरकारप्रति धेरै मानिस आक्रोशित भएपनि अनुभूति उनीहरूलाई भएको छ।

कमरेड ओलीलाई सत्यनारायणको आशीर्वाद

काठमाडौं। अस्पतालभित्र नेपाल र भारतका टोली प्रधानमन्त्रीको मिर्गोला फेर्दैथिए, बाहिर मृत्युज्यस्थर महादेवको मन्दिरमा महामृत्युज्य पाठ गरिएधियो। सत्य नारायणको पूजापाठ गरिएधियो। नम्बै४ ४ घण्टाको अथक प्रयापिष्ठि चिकित्सकहरूले मिर्गोला प्रत्यारोपण सफल भएको खबर दिए, प्रधानमन्त्री कोपी ओलीले पुनर्जन्म एक।

देशका अस्तापाताल, डाक्टरहरूलाई स्वास्थ्यस्थानको विश्वास हवातै बढेको छ। सबैको शुभकामनाले काम गरेको छ। स्वयंभन्दा पनि बढी सत्यनारायणको पूजाको आशीर्वादले प्रधानमन्त्रीले नयाँ जीवन पाएका छन्।

स्वयं डाक्टर अरुण सायिम आफूलाई डर लागेको बताइरहेका थिए, प्रग्न ओलिको आत्मविश्वासबाट आफू प्रभावित भएको पनि बताए। उता प्रदेश २ सप्तरीको छिनमस्ताको मन्दिरमा पनि एउटा मधेशी सुरु विशेष पूजापाठ गरिएहोको थिए। अप्रेशन सफलताको सूचना पाएपछि उनीहरूले पूजापाठमा भजन गाएर भगवानलाई धन्यवाद दिइरहेको देखिएको छ।

कांग्रेसले सक्यो ९० प्रतिशत समायोजन

काठमाडौं। कांग्रेसले पार्टीको अन्तरिम संरचनाको कार्य ९० प्रतिशत सकेको जनाएको छ। विधानको धारा ७२ को ४ बमेजिम बनाइएको समायोजन निर्देशका अनुसार कार्य सकेको पार्टीका देखिएको विमतिका कारण समायोजन निर्देशका अनुसार कार्य सकेको जानकारी दिएको छ। मुख्यसचिव वृषभप्रसाद पौडेलले जानकारी दिएको छ। मुख्यसचिव घोडेलका अनुसार ७०-७२ जिल्लामा समायोजनको काम सकिएको छ। संस्थानको विधानको गोपनीय गाउँमा क्रियाशील सदस्यता लिएर गएको पनि जानकारी उनले दिए। कालिकोटदेखि ओखलदुग्मा र पाँचथरसम्मका गाउँमा क्रियाशील सदस्यता वितरण र नवीकरणको काम सुरु भइसकेको उनको भनाइ छ।

समायोजनका लागि कांग्रेसले १५ फागुनसम्मलाई मिति तोकेको थिए। सो मितिसम्म पनि सम्पन्न नमएपछि निर्देशन दिएको छ।

चीनका अधिकतर जनता यो महामारीबाट विचलित देखिएका छैन।

दोस्रो सम्भावना भनेको माथिल्लो तहको नेतृत्वमा परिवर्तन हो। राष्ट्रपति चिनफिड पनि नियन्त्रणमुखी घरेलू नीति र अन्तर्राष्ट्रीय क्षेत्रले लिएको कडा रवैयाका लागि दोषमुक्त छैन, जुन कुरा कोमिड-१९ अधि नै प्रकट भइसकेको थियो। कोरोना भाइरसका विषयमा सुरुमा सुचना दिने डाक्टर ली विनिलियाडको मृत्युले राष्ट्रपति चिनफिडको माथिल्लो तल हर्ने टप्पाउन एप्रेच तो वास्तविकता छर्लेङ्ग भएको छ। ती डाक्टरको मृत्युपछि अनलाइनमा सरकारको व्यापक विरोध मात्र भएन, राष्ट्रपति चिनफिडको लोकप्रियता तथा विश्वसनीयता समेतमा प्रश्न उठेको छ।

संघेनिक स्पमा कार्यकाल नतोकेका कारण राष्ट्रपति चिनफिड जीवनभर राष्ट्रपति हुन सक्छन्। तर सन् २०२२ मा अहिलेको कार्यकाल समाप्त हुँदा राष्ट्रपति चिनफिड फेरि राष्ट्रपति हुने/नहुने विषय एउटा खुला प्रश्न बनेको छ। चीनको शासकीय प्रणालीमा एक नेतामा अत्यधिक शक्ति रहने गरेकाले त्यस नेताको प्रभाव समाजमा र अन्तर्राष्ट्रीय सम्बन्धमा रहने गर्दछ। सन् २०२२ अधि नै वा सन् २०२२ मा नयाँ नेताले राष्ट्रपति चिनफिडले एप्रेच प्रतिस्थापन गर्ने हो भने राष्ट्रपति चिनफिडले अवलम्बन गरेका पछिल्ला नीतिले तोकेका प्राथमिकताको पुनर्मूल्यांकन हुनेछ र विश्वले चीनप्रति र उसको अन्तर्राष्ट्रीय भूमिकाका विषयमा आफ्नो सोचमा पनि परिवर्तन गर्नुपर्नेछ।

तेस्रो सम्भावना भनेको राष्ट्रपति चिनफिड पदमा रहिरहने हो। त्यसका लागि उनले शक्ति अन्य प्रतिस्पर्धी समूहलाई हस्तान्तरण गर्नेछन् र आफू तुलनात्मक रूपमा कमजोर भूमिकामा रहनेछन्। चीनमा यस्तो पहिला पनि भएको छ। चीनलाई ९० वर्षमै बेलायत हाराहारी पुन्याउने उद्देश्य सहित सन् १९४५ देखि १९६२ सम्म सञ्चालित ग्रेट लिप फरवार्ड नाम गरेको माओत्सेतुडको अभियानका कारण चीनमा ३ करोड किसानको मृत्यु भएको थिए। यो घटनापछि माओत्सेतुड अवकाश लिन त बाध्य भए तर सर्वोच्च नेताको स्पमा रहिरहे। तुर सन् १९६६ मा सांस्कृतिक क्रान्तिको नाममा उनी फेरि चर्च

कपरेट

● वाणिज्य बैंकको 'आरबिबी इम्पावरमेन्ट एकेडेमी' वीरगन्जमा

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले स्नातक तहमा अध्ययन तथा अध्ययन पूरा गरी बैंकिङ क्षेत्रमा रोजगारीको खोजीमा रहेका युवाका लागि तालिम प्रदान गर्न भएको छ। बुधबार बैंकले पत्रकार सम्मेलन गरी प्रदेश नम्बर २ का युवालाई लक्षित गरी तीनदिने तालिमको

आयोजना गर्न लागेको जनाएको छ। बैंकका वीरगन्ज शाखा प्रमुख सन्तोष श्रेष्ठले राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले आरबिबी इम्पावरमेन्ट एकेडेमी अन्तर्गत बैंकिङ क्षेत्रमा आफ्नो भविष्यको सपना देखेका प्रदेश २ का युवालाई लक्षित गरी तीनदिने तालिमको आयोजना गर्न लागेको बताए।

तालिम लिन इच्छुकले बुधबारदेखि ३० फागुनसम्म राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको वेबसाइटमार्फत निस्चुल्क फाराम भर्न सन्ने व्यास्था गरिएको उनले बताए। बैंकका डेपुटी सिइओ कविराज अधिकारीले सबै जिल्लामा शाखा रहेको राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले यसअधि प्रदेश नम्बर १ र बागमतीमा 'आरबिबी इम्पावरमेन्ट एकेडेमी' सफलतापूर्वक सम्पन्न गरेको बताए। वीरगन्जमा ७ चैतदेखि ९ गतेसम्म तालिम आयोजना गर्न लागेको उनले बताए। तालिममा प्रदेश दुईका २८ वर्षसम्मका उमेर समूहका युवालाई मात्रै समावेश गरिने उनको भनाइ छ।

तालिमपश्चात् इन्टर्नसिपको अवसरसमेत प्रदान गरिने बैंकले जनाएको छ। तालिममा सहभागीमध्ये ५० जनालाई निश्चित भत्तासहितको इन्टर्नसिपको अवसरसमेत प्रदान गर्न बताइएको छ।

● टीकापुरमा ग्लोबल आइएमई बैंकको बैंकिङ साक्षरता कार्यक्रम

ग्लोबल आइएमई बैंकले सुदूरपश्चिम प्रदेशको कैलालीम वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम आयोजना गरेको छ। बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वान्तर्गत टीकापुररिथ वीरेन्द्र विद्यामन्दिर क्याम्पसमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा क्याम्पसका विद्यार्थी, शिक्षक तथा कर्मचारी गरी सयजना सहभागी थिए।

कार्यक्रममा निषेप, कर्जा लगानी र कर्जा सदुपयोग, आधुनिक

बैंकिङ, डिजिटल बैंकिङ तथा मोबाइल बैंकिङ र रेमिट्यान्स कारोबारसम्बन्धी जानकारी दिइएको थिए। हाल बैंकले २ सय ७० शाखा, २ सय ४९ शाखारहित बैंकिङ सेवा, २ सय ५७ एटिएम र ३७ राजस्व संकलन तथा एकस्टेन्सन काउन्टर तथा नेपालबाहिर तीन प्रतिनिधिरसम्पर्क कार्यालयमार्फत उच्चस्तरीय बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। त्यस्तै, बैंकले अस्ट्रेलिया, युके, मलेसिया, भारत, दक्षिण कोरिया, कतार, युएई, बहराइन, जोर्डनलगायत देशबाट रेमिट्यान्स आप्रवाहमार्फत देशको अर्थतन्त्रमा महत्वपूर्ण योगदान रुयाउँदै आएको जनाएको छ।

● कृषि विकास बैंकको अध्यक्षमा निरौला

कृषि विकास बैंकको अध्यक्षमा लक्ष्मीप्रपन्न निरौला चयन भएका

छन्। उनलाई बैंक सञ्चालक समितिले अध्यक्षमा चयन गरेको हो। नेपाल राष्ट्र बैंकको कार्याकारी निर्देशक पदबाट अवकाशप्राप्त निरौलाले यसअधि पनि विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाको उच्च तहमा रही काम गरेका छन्।

नवनियुक्त अध्यक्ष निरौलाले बैंक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी ऐनअनुसार राष्ट्र बैंकका गर्भनर डा. विरज्जीवी नेपालसमक्ष पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहणसमेत गरेका छन्।

● नेपाल टेलिकमले ल्यायो लार्ज डाटा प्याक

नेपाल टेलिकमले धेरै डाटा चलाउने ग्राहकलाई लक्षित गरी लार्ज डाटा प्याक उपलब्ध गराएको छ। कम्पनीले ल्याएको नयाँ प्याकेज एकपटक सबस्क्राइब गरेपछि लामो समयसम्म चलाउन सकिने र तुलनात्मक रूपमा निकै सस्तो पर्ने कम्पनीले जनाएको छ।

डाटा प्याक लिन मोबाइलमा ८४९५३ डायल गरेर विन्टर अफरअन्तर्गतको लार्ज डाटा प्याक छनोट गर्नुपर्ने बताइएको छ। त्यसपछि आफूलाई आवश्यक ३० जिबी डाटाका लागि १ र ६० जिबी डाटाका लागि २ छनोट गरी प्याक लिन सकिन्छ। आफूले प्रयोग गरिरहेको मोबाइलमार्फत एसएमएस पठाएर, टेलिकमको वेबसाइटबाट, सेल्फ कैयर अकाउन्टबाट तथा कम्पनीको एप नेपाल टेलिकमबाट पनि प्याक खरिद गरी प्रयोग गर्न सकिने बताइएको छ। योजनान्तर्गत टेलिकमले ३० जिबी र ६० जिबीको प्याक उपलब्ध गराइरहेको छ। आवश्यकताअनुसार ९० दिनसम्म चलाउन सकिने ३० जिबी प्याकको मूल्य १ हजार ६ सय रूपैयाँ तोकिएको छ। त्यसपछि, १ सय ८० दिनसम्म प्रयोग गर्ने सकिने ६० जिबी प्याकको ३ हजार रूपैयाँ तोकिएको छ। योजनान्तर्गत प्याक प्रयोग गरी डाटा चलाउँदा प्रतिएमबी करिब ५ पैसा मात्र लाने कम्पनीले जनाएको छ।

● सिटिजन लाइफको 'आर्ट अफ सक्सेस'

सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीले काठमाडौंमा 'आर्ट अफ सक्सेस' कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ। सिटिजन लिडरको क्षमता अभिवृद्धि गर्न तथा ग्राहकमाझ सेवालाई स्तरीय बनाउने उद्देश्यले कार्यक्रम आयोजना गरिएको कम्पनीले जनाएको छ। कार्यक्रममा ४०० भन्दा बढी सक्रिय सिटिजन लिडर सहभागी थिए।

कार्यक्रममा इन्स्योरेन्सका प्रमुख कार्याकारी अधिकृत पोषकराज पौडेल र प्रमुख बजार व्यास्थापन अधिकृत कवि फुयाललगायतले कम्पनीको अवस्थाबारे चर्चा गरेका थिए। कार्यक्रममा प्रशिक्षक डा. मदनराज विस्तरे भावनात्मक मानव सम्बन्ध, अन्तर मनद्वारा योजनाको नेतृत्व, लिडर र स्प्यानेजरमा हुनुपर्ने गुणबारे चर्चा गरेका थिए।

● तुलसीपुरमा सिद्धार्थ बैंकको वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम

सिद्धार्थ बैंकले युकेएड सक्षमअन्तर्गतको एकसेस दु फाइनान्सको साफेदारीमा दाडको तुलसीपुरमा बैंकिङ साक्षरता कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ। कार्यक्रममा साना तथा मझौला व्यापारीलाई बैंकिङ कर्जासम्बन्धी प्रावधानका साथै व्यवसाय दर्ता, व्यापार योजना, वित्तीय व्यवस्थापन, कर्जा व्यास्थापन, व्यापार विस्तार, बैंकिङ प्रणाली, करलगायतबारे जानकारी दिइएको थिए। कार्यक्रममा त्यस क्षेत्रका ४५ भन्दा बढी साना तथा मझौला व्यापारी सहभागी थिए।

देशभरि सबै क्षेत्र र वर्गका साना तथा मझौला व्यापारीलाई प्रोत्साहन, सचेतना र सशक्तीकरण गर्न उद्देश्यले आगामी दिनमा पनि वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालनका साथै व्यवसाय दर्ता, व्यापार योजना, वित्तीय व्यवस्थापन, कर्जा व्यास्थापन, व्यापार विस्तार, बैंकिङ प्रणाली, करलगायतबारे जानकारी दिइएको थिए। कार्यक्रममा त्यस क्षेत्रका ४५ भन्दा बढी साना तथा मझौला व्यापारी सहभागी थिए।

देशभरि सबै क्षेत्र र वर्गका साना तथा मझौला व्यापारीलाई प्रोत्साहन, सचेतना र सशक्तीकरण गर्न उद्देश्यले आगामी दिनमा पनि वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालनका साथै व्यवसाय दर्ता, व्यापार योजना, वित्तीय व्यवस्थापन, कर्जा व्यास्थापन, व्यापार विस्तार, बैंकिङ प्रणाली, करलगायतबारे जानकारी दिइएको थिए। कार्यक्रममा त्यस क्षेत्रका ४५ भन्दा बढी साना तथा मझौला व्यापारी सहभागी थिए।

कला/साहित्य

आयो निरफूलको ट्रेलर

पत्रकार फूलमान बलको लेखन र निर्देशन रहेको फिल्म 'नीरफूल'को ट्रेलर रिलिज भएको छ। सेलो प्रोडक्सनद्वारा उत्पादित फिल्मको निर्माता सोनम डोमा छिन्। फिल्म १२ वैशाख ०७२ को विनाशकारी भूकम्पले दिएको पीडा र मिलनको कथामा आधारित छ।

'अहिले फिल्म उद्योगमा समाज र कन्टेन्ट आएन भन्ने आलोचना सुन्नुपरेको छ। त्यसैले समाजको कटेन्ट टिपेर फिल्म 'नीरफूल' बनाएको हुँ,' निर्देशक बलले भने, 'हामीले भूकम्पमा घरहरू भत्किएको देख्दै, भग्नावशेषहरू देख्दै, तर मन र सम्बन्ध भत्किएको देख्दैन।' त्यही मन भत्किएको कथा हो, 'नीरफूल।'

भोगेको कथामा आफू अटाउन पाउँदा निकै खुसी लागेको अभिनेता दयाहाड राईले बताए। 'मैले आफूले भोगेको समाजको कथा खोजिरहेको थिएँ,' उनले भने। फिल्ममा राईका साथै रेखा थापा, बुद्धि तामाङ, शान्ति वाइवा, हामीले भिर्मेयोकी धिसिड, राजन खतिवडा, सरोज अर्याल, सरिता गिरी, लक्ष्मी बद्देवाको भूमिका छ। यो फिल्म ७ चैतदेखि प्रदर्शन हुँदै छ।

शीतलले ल्याइन् नयाँ गीत

गायिका शीतल पाउँडेले देशप्रेम भक्तिको गीत 'पूर्व तिप्रो रस्ती बस्ती' ल्याएकी छन्। यसमा उनलाई निशान भट्टराईले साथ दिएका छन्। 'नेपालको नक्साबाट हाम्रो भूमाग नै गायब भएको रहेछ। यसबाटे सरोकारवालाले न चाँसो दिए, न पहल नै

